

Ramsjøhytta med Fongen (tilh.)

HVA LISTER SEG PÅ SILKESKO — — —

Av Øivin Jystad

Gjerdøladalen er den brede, korte dalen hvor fjellvandreren haster gjennom, vinter og sommer, til og fra Gjevilvasshytta når en skal inn i Trollheimen eller kommer derifra.

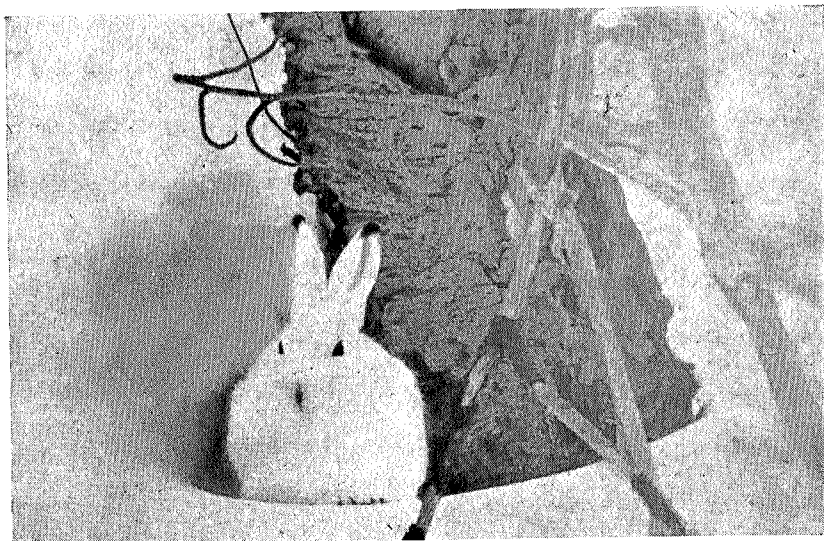
En langer ut for å gjøre turen gjennom dalen kortest mulig og komme opp på fjellet — kaster på «ei skoffel», setter inn sine reserver.

Mange øyne følger deg når du farer gjennom dalen. Du merker det ikke. Fjellvandreren forfølger ingen. Derfor sitter tilskuerne urørlige i bjørkeriset, bak den kronglete fjellbjørka, ved den mektige furustamme eller i en av de trolske trekroner og følger sine tobente venner.

Reddhare? Nei, den finnes ikke der i dalen.

Tone og jeg kom før påske på ski en solskinnsdag med strykende silkeføre, løypa fra Jøldalen. I østre lia i Gjerdøladalen, der bjørka står tett, la jeg opp spor for Tone mellom bjørkestammene. Ved en åpning i skogen svingte jeg opp i motbakken, snudde meg, fulgte med øynene sporene for å se hvordan det gikk med henne. Der, 12—15 meter fra meg og 5 meter fra sporene, møtte jeg harens øyne og de svarte toppene på ørene. Solen blendet, men med anstrengelse så jeg konturene av kroppen.

Da Tone kom, ba jeg henne gå langsomt og se litt tilvenstre, så lovet jeg henne å få se en hare. Forbauset sa hun: «Å ja — å, se hvor ren og hvit den er i pelsen.» «Kanskje du vil småsnakke med

Hvitt i hvitt

Ølvin Jystad

den en stund, så jeg får tid til å ta av meg sekken og få tak i kameraet», sa jeg.

Hun pratet barnslig med den og jeg fikk, trodde jeg, forevigt den, takket og harepus sa farvel.

Jeg skulle til å legge kameraet i sekken, da jeg ergerlig forstod at det ikke kunne bli noe bilde av «Hvitt i hvitt».

«Hei du pus! Vent litt da.» Jo da, den stanset og satte seg. Jeg etter på ski med kameraet, bad om unnskyldning. Forklarte den alt om fotografisk teknikk og at den måtte sette seg borttil den gamle bjørkleggen like ved. Den så gjorde, og jeg småpratet i ett sett om skyggevirksomhet og mye annet fra fotografiske lærebøker til den. Jeg må få komme på fem meters hold. Akkurat ja. Profil og så en face. Du store min, alle tiders dobbeltskudd. Jeg tok av meg lua, bukket og takket hjerteligst.

Med store øyne berettet Tone hele seremonien for alle kjente og sa at jeg kunne hare-språket, og det var veldig vanskelig.

Fra denne dag tror ikke vi to mere på «Redd-haren».

AV HØYFJELLET'S TRAGEDIER

Av Jon Næsvold

Uvær og kulde krever gjerne sine ofre på de store øde fjellstrekninger vinters tid. Slik er det og slik har det dessverre vært. Syltraktene er ingen unntakelse. — Her er beretningen om en høyfjellets tragedie i 1830-årene. I Sverige — eller nærmere sagt Jämtland — var det på denne tid visstnok skrale tider for folk. De som i første rekke måtte livberge seg med forefallende arbeide var meget uheldig stillet. Enkelte søkte således over til Norge i håp om at forholdene her var bedre. Midtvinters 1838 kom fire jemter fra Retansbyen til Ljungdalen med tanke på Norges-tur. Det var «torparen og jegaren» Jonas Sunberg (f. 7/8 1784) med to sønner, Kristoffer (f. 17/9 1816) og Jon (f. 8/12 1825) samt «jegaren» Malmberg. Fra Ljungdalen skulle de ta «storfjella» fatt over til Tydal.

Mindre godt kledd som de var for en slik tur på denne årstid, ble de i Ljungdalen utrustet med «pelsar». Gamle Sunberg som var en «stor, sterk kar» trodde han «skulde reda seg uten pels».

På turen over fjellet ble de utsatt for sterk kulde, og Sunberg som ingen «pels» hadde, stivnet til slik at han på Nedalen — hvor vites ikke — måtte etterlates. Han orket ikke å følge med lengere.

De tre fortsatte og kom seg gjennom Skardøren velberget ned til Stuguvollen ved Stugusjøen, fikk her folk med hest og slede med seg for å kjøre Sunberg ned. Da de fant ham, var han død.

Ministerialboken for Tydal viser at Sunberg frøs ihjel 22. januar 1838 og ble begravet ved Tydal kirke 27. samme måned. At det gikk så galt som det gjorde skyldes selvfølgelig at Sunberg intet